

CGE modeller og dynamiske effekter av skattepolitikk - noen refleksjoner

Metodeutvalget, 09.12.2014

Øystein Thøgersen, NHH

1

«Small potatoes or big potatoes?»

- **Er vridningene i adferd – og de assosierte effektivitetstapene av stor betydning?**
 - Avhengig av absolutt nivå på skatte- og avgiftssatser / kompensasjonsnivåer.
 - Ofte avhengig av relativt nivå vs. andre land.
- **Standard forutsetning**
 - Effektivitetstapene er en stigende og konveks funksjon av skatteratene
 - ...og i Norge så vel som andre europeiske velferdsstater er mange skatterater relativt høye i utgangspunktet.

2

Hvordan bedømme...?

- **Aktørers verbale utspill som målestokk...?**
- **Noen episoder/reformer til ettertanke**
 - Skattereformen i Norge i 1992
 - Pensjonsreformer i ulike land
 - Skattepolitiske initiativ i Frankrike
- **Fremover:**
 - Scheel-utvalget og kommende reformer
 - Langsiktige baner for norsk økonomi: Høyere skattenivå vs. annen deling offentlig/privat ansvar
 -

3

Modeller: Jo større – jo bedre?

- **En mulig analogi fra fremveksten av SDGE modeller for analyse av pengepolitikk**
 - Norges Banks endring i modellstrategi
 - Modellene «1A» og «Nemo»
 - ...Liten modell kan, i hvert fall i noen sammenhenger, fungere tipp-topp!
- **Caballero (2010)**
 - «Time to deal with the pretense-of-knowledge syndrom»
 - Noen modeller har stor detaljering på uvesentlige områder... iht. Caballero

4

Dynamiske effekter - skattepolitikk

- Et utvalg av områder som gir opphav til dynamiske effekter
 - Arbeidstilbud
 - Yrkesaktiv/ikke yrkesaktiv
 - Pensjonstidspunkt
 - Arbeidstid, deltid vs. heltid
 - Sparebeslutninger
 - Investeringsbeslutninger, lokaliseringsvalg
 - Entreprenørskap, start-ups, risikotaging
 - Utdannelsesvalg

5

Tendenser

- Modellprosjekter har en tendens til å vokse seg store.
- Ofte brukerretterspørsel etter økt detaljering
 - Flere politikk-spørsmål krever detaljering
 - Ønsker fremskrivninger som betinger «låsing» av initialsituasjon
- Likevel: Ikke opplagt at store, veldig detaljerte CGE modeller gir all verden ekstra vs. CGE modeller med noe mindre detaljering
 - Risiko for er «pretense-of-knowledge syndrom»
 - Forståelse av mekanismer er viktig

6